Colofon

Beeldmateriaal:
Kuiper Compagnons
Koninklijke TenCate
gemeente Hellendoorn

Eindredactie:
unit communicatie
gemeente Hellendoorn

Vormgeving:
repro gemeente
Hellendoorn

Juni 2007

De wil en ambities zijn er:

- de gemeente Hellendoorn is bereid haar plannen voor het centrum aan te passen en de kosten van de aanleg van een volledig nieuwe stationsomgeving en een gedeelte van de kosten van de verplaatsing van het station, op zich te nemen,
- Koninklijke TenCate is bereid zijn High Tech Materials Park af te stemmen op deze ontwikkeling en
- de provincie Overijssel heeft zich bestuurlijk verbonden aan een integrale gebiedsontwikkeling op deze plek.

Het Rijk is aan zet

Dit alles is alleen ***realiseerbaar als het Rijk mee wil gaan in deze ambitie*** en bereid is het nieuw te bouwen station niet op de huidige plek te herbouwen maar in het centrum. Daarom doen de gemeente Hellendoorn, de Regio Twente, de provincie Overijssel en Koninklijke TenCate een dringend beroep op het Rijk om het Combiplan op dit punt te heroverwegen, zodat alle partijen deze unieke kans voor een integrale gebiedsontwikkeling en duurzame verbetering van het Combiplan kunnen waarmaken!

Verplaatsen station Nijverdal:
een kans om te grijpen!

Verplaatsen station naar 't centrum

- Leefbaarheid, economische kwaliteitsimpuls, mobiliteitsknooppunt voor de toekomst
- Integraal verweven met High Tech Materials Park
- Sociale veiligheid
- Besluit voor de komende 100 jaar

Ondersteuners van dit plan:

Provincie Overijssel, Regio Twente, Koninklijke TenCate, Rijksadviseur voor infrastructuur, Reizigersvereniging ROVER en gemeente Hellendoorn.

regio twente · provincie Overijssel · TENCATE · Gemeente Hellendoorn

Verplaatsen station Nijverdal: een kans om te grijpen !

De aanpassing van rijksweg 35 – de verbinding tussen Zwolle en Almelo - is een project met een lange historie, ruim 30 jaar. Verschillende varianten om het doorgaande verkeer uit Nijverdal te weren en de leefbaarheid in de kern te verbeteren passeerden de revue, met als uiteindelijk resultaat het Combiplan: een gedeeltelijke verlegging en ondertunneling van de rijksweg en de spoorlijn. Behalve een betere doorstroming van het doorgaande verkeer, leidt het Combiplan ook tot veel minder verkeer in het centrum en een verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in Nijverdal. En omdat vertragingen gemakkelijker zijn op te vangen, heeft het plan ook een gunstig effect op de treinverbinding tussen Zwolle en Enschede. Het Combiplan is daarmee voor Nijverdal en zijn inwoners én voor de regio een grote verbetering!

Maar één belangrijk verbeterpunt is nog niet opgepakt..... een kans die nu voor het grijpen ligt. ***Dat is de verplaatsing van het station.*** Omdat het spoor iets verlegd gaat worden, moet het bestaande station in Nijverdal worden gesloopt en herbouwd. Maar de plek waar dat moet gebeuren, is uiterst ongelukkig: aan de achterkant van bebouwing, buiten het centrum op een nogal afgelegen locatie. Bovendien houdt de keuze voor deze plek op geen enkele wijze rekening met de ruimtelijke ambities van de gemeente met daarin een ***centrale rol voor het nieuwe station.***

Oproep:

Vandaar dat de gemeente, maar ook andere regionale partijen, ervoor pleiten om het nieuwe station op een andere plaats te bouwen. Echter, spoorse kwesties, zoals de plaats van een station, zijn een verantwoordelijkheid van het Rijk. Vandaar deze oproep aan het Rijk: werk samen met alle betrokken regionale partners aan de meest voor de hand liggende en enige goede oplossing voor het spoor in Nijverdal:
Bouw het nieuwe station op de juiste plek!

Rijksadviseur Infrastructuur, provincie Overijssel, Regio Twente, gemeente Hellendoorn, Koninklijke TenCate en reizigers - *Breed commitment*

Een eenvoudige keus...

Het bestaande station moet worden gesloopt en zal herbouwd gaan worden. Nu ligt de vraag voor: "Op welke plaats?" De gemeente heeft al jaren de wens het station naar een levendiger en aantrekkelijker plaats in het centrum van Nijverdal te verplaatsen. Maar die wens bleek tot voor kort – vanwege ontwerptechnische redenen- niet inpasbaar in het Combiplan. Zeer recent is hier verandering in gekomen. De provincie Overijssel, de Regio Twente en de gemeente Hellendoorn hebben namelijk de intentie uitgesproken om het Combiplan ter hoogte van het centrum iets gewijzigd uit te voeren ter ***verbetering van de leefbaarheid en bereikbaarheid.*** En juist die wijziging (die gefinancierd gaat worden door de regionale partners) maakt de verplaatsing van het station naar het centrum wél mogelijk. En daarmee kwam de discussie over verplaatsing van het station opnieuw tot leven.

Functionele en ruimtelijke voordelen

De discussie kwam in een stroomversnelling toen ook de rijksadviseur voor infrastructuur, prof. ir. Jan Brouwer van het atelier Rijksbouwmeester, zich er in mengde. Waar de gemeente in eerste instantie vooral hechtte aan de sociale veiligheid en het belang van de reizigers, wijst professor Brouwer de gemeente Hellendoorn nadrukkelijk op diverse ***functionele en ruimtelijke voordelen*** die een verplaatsing van het station met zich meebrengt. In dat verband spreekt hij letterlijk van een ***krachtdadige kwaliteitsimpuls*** voor Nijverdal. Inmiddels onderkennen ook de andere regionale partijen dat en is er brede overeenstemming over de gewenste verplaatsing.

Krachtdadige kwaliteitsimpuls

Doorgaan met de huidige plannen zou jammer zijn, omdat het station dan herbouwd gaat worden op een plek waarvan alle betrokken partijen erkennen dat het niet de juiste is. Een plek bovendien, die de mogelijkheden voor een volledig, integrale herontwikkeling van het centrumgebied aanzienlijk beperkt. In plaats van een krachtdadige kwaliteitsimpuls voor het gebied, loopt Nijverdal nu het risico dat een rommelig, onaantrekkelijk gebied ontstaat. En dat voor zo'n geweldige locatie… ***en zo'n relatief geringe aanpassing van het plan.***

".... Ik doe een appèl op alle partijen om de handen in één te slaan en te kiezen voor verplaatsing van het station, omdat daarmee voor de komende honderd jaar een werkelijk krachtige kwaliteitsimpuls aan het centrum van Nijverdal wordt gegeven. ."

Prof. Ir. Jan Brouwer, de rijksadviseur voor Infrastructuur (ministerie VROM)

Waarom is verplaatsing van het station zo belangrijk ?

De noodzaak voor verplaatsing van het station kan vanuit verschillende invalshoeken worden benaderd. In de eerste plaats is het beter, veiliger en prettiger voor de reizigers. Maar ook vanuit een ***duurzame ruimtelijke ontwikkeling, doordacht ruimtegebruik,*** het opheffen van spoorse doorsnijdingen, economische ontwikkeling, mobiliteitsbeheersing en ruimtelijke kwaliteit is verplaatsing van belang. We lichten dit kort toe.

Het belang voor de reizigers

Het huidige station in Nijverdal ligt buiten het centrum en aan de achterkant van bebouwing. Daardoor is er sprake van een onaantrekkelijk gebied, waar sociaal toezicht vrijwel ontbreekt. In het COMBIPLAN RW 35 is het station op vrijwel dezelfde plek gepland. En hoewel de situatie nu al niet optimaal is, wordt dat straks nog slechter. De perrons van het nieuwe station kunnen alleen vanaf de parkeerplaats en het busstation bereikt worden via een circa 70 meter lange voetgangerstunnel. De helling in de tunnel is zo stijl, dat mensen met een beperking hiervan geen gebruik kunnen maken. Zij kunnen het station alleen vanaf de achterkant bereiken. In de avonduren zal het gebruik van de tunnel veel mensen een onprettig en zelfs een onveilig gevoel geven. Er is immers geen toezicht in de tunnel.

Een tweede aspect van de verslechtering is dat de perrons aan de zuidzijde afgeschermd worden met geluidsschermen. Iemand die op het perron staat, heeft daardoor geen visueel contact meer met het stationsplein; de persoon in kwestie is letterlijk afgeschermd van de buitenwereld. Met alle gevolgen voor de sociale veiligheid van dien…

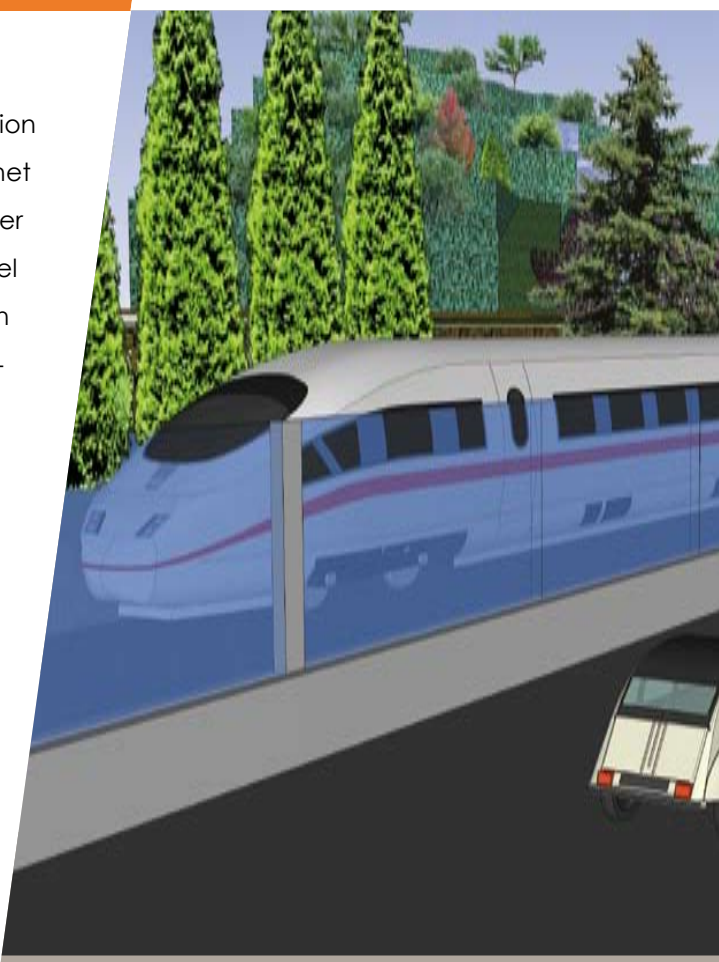

Levendig voorplein

Met het opschuiven van het station in westelijke richting, verandert dat volstrekt. Het station ligt dan aan de rand van het centrum, op een plek met veel verkeer, veel passanten en ***veel sociaal toezicht.*** Een plek ook die kansen biedt voor een ***levendig voorplein,*** waar tal van functies kunnen worden gecombineerd, met mogelijkheden voor een ***optimale integratie van trein, bus, parkeren, fietsen en taxi.***

ProRail prijsvraag

Het belang van een levendig en aantrekkelijk stationsvoorplein krijgt steeds meer erkenning. In de ProRail prijsvraag 2006 – die als onderwerp ‘ regionale spoorlijnen’ had - werd een inzending over dit thema met een eervolle vermelding bekroond. De inzending “Van lijnen naar pleinen” - ***pleisterplaatsen in mobiliteit*** (NS-projectconsult) - stelt dat het van groot belang is om regionale stationnetjes weer een (eigen) gezicht te geven, onder meer door

….“Als het station op de huidige locatie blijft, moet je door een erg lange tunnel. Voor de reizigers vinden wij dat sociaal onveilig, vooral ook gezien de verlaten omgeving waarin het station ligt. Verplaatsing richting centrum lost dat probleem op, dan ga je over de rijksweg heen en kom je via een trap beneden op het perron. Ook de omgeving is veel drukker en aantrekkelijker, wat voor de reizigers veel prettiger en veiliger is….. De nieuwe plek geeft ook goede mogelijkheden voor integratie van de trein met de bus en taxi.”……

Han Poortman, spoorwegdeskundige van reizigersvereniging ROVER

“Wij hechten als gemeente erg veel belang aan sociale veiligheid...”

een aantrekkelijk vormgegeven voorplein. De kans om dat in Nijverdal te doen, ligt nu voor het grijpen.

Het belang voor de gemeente Hellendoorn

Ter hoogte van het centrum van Nijverdal komen de rijksweg en het spoor in een open tunnelbak te liggen, door geluidsschermen afgeschermd van de omgeving. Het centrum van Nijverdal ligt ten zuiden van spoor en weg. Een centrum dat op dit moment een belangrijke metamorfose ondergaat, met als opvallendste elementen het nieuwe Huis voor Cultuur en Bestuur, de ***ontwikkeling van een nieuw winkel- en huizenblok*** met parkeergarage en de herinrichting van de belangrijkste winkelstraat mét centrumplein. Daar waar het centrum grenst aan de rijksweg en het spoor is op dit moment sprake van een onaantrekkelijk gebied, met achterkanten, parkeren, opslag en bevoorrading.

Uitbreiding Koninklijke TenCate

Aan de noordkant van het spoor ligt een open ruimte, waar de uitbreiding van Koninklijke TenCate (KtC) is voorzien. KtC wil een belangrijk deel van zijn onderzoeksactiviteiten concentreren in een High Tech Materials Park: ***een innovatief technologie-centrum,*** met internationale uitstraling (ca. 900 arbeidsplaatsen) op het gebied van kunstvezels; een ontwikkeling die ook door de provincie Overijssel en het ministerie van Economische zaken wordt ondersteund.

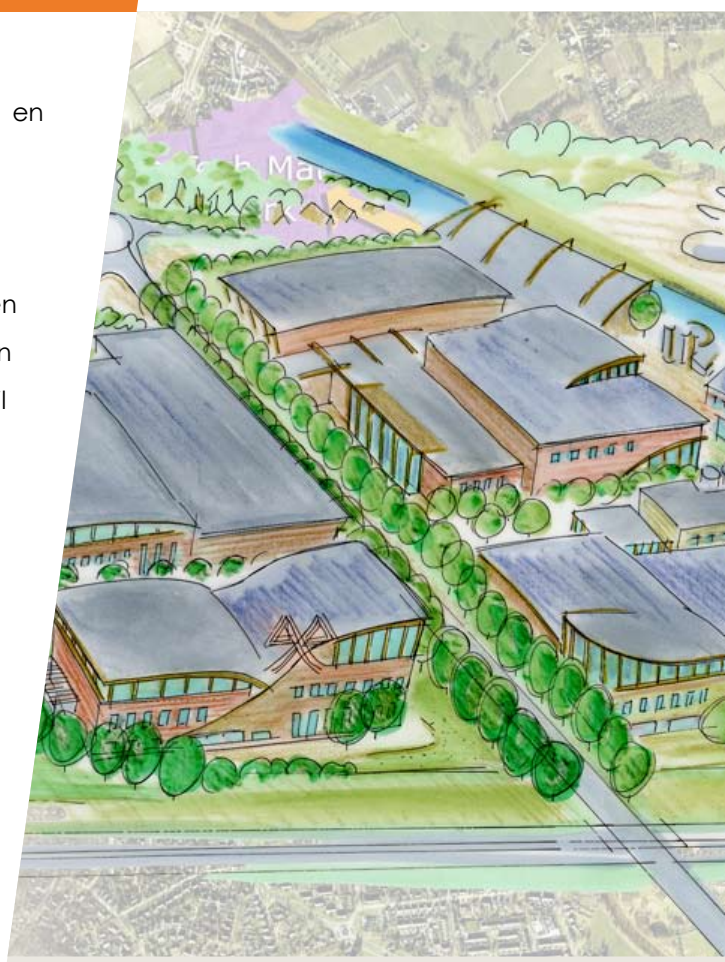

Integrale invulling gebied

De drie geschetste ontwikkelingen (aanleg rijksweg/spoor, metamorfose centrum en bedrijfsconcentratie TenCate op High Tech Materials Park) verlopen tot op heden min of meer onafhankelijk van elkaar, omdat bij elke ontwikkeling verschillende partijen zijn betrokken met vaak uiteenlopende belangen. Met deze gefragmenteerde planvorming blijft de zone rond de weg en het spoor volledig onbenut met het risico op een gebied dat rommelig blijft of zelfs verder achteruit gaat (o.a. graffiti op schermen). Geen gelukkig vooruitzicht voor een gebied dat letterlijk en figuurlijk onderdeel vormt van het centrum van het dorp.

Maar gelukkig kan het anders...met voordelen voor alle betrokkenen. Want als het ***High Tech Materials Park*** zich met zijn voorkant naar het spoor en het centrum richt en het betreffende gebied tussen spoor en centrum wordt getransformeerd in een entreegebied (met functies passend bij een stationsplein), dan wordt het gebied rondom spoor en weg geen ‘niemandsland’ maar een ***levendige plek, met drukte en stedelijke kwaliteit.***

Wij hechten als gemeente erg veel belang aan sociale veiligheid en voorzien grote problemen bij het station zoals dat in het Combiplan is opgenomen.... De impuls die een station in het centrum geeft aan de economische en ruimtelijke ontwikkelingen zijn van groot belang voor de gemeente. Het station in combinatie met de gebiedsontwikkeling rond KtC, het bedrijf waaraan Nijverdal toch zijn bestaansrecht heeft te danken, én de plannen voor het centrum worden zo met elkaar verweven. Zo 'n kans voor een daadwerkelijk, krachtige kwaliteitsverbetering krijgen we nooit meer !

Als gemeente zijn we blij met de brede regionale ondersteuning.

Wilma Paalman-Vloedgraven,
wethouder verkeer gemeente Hellendoorn

“De plannen geven een kwaliteitsimpuls aan het openbaar vervoer”

Dit is echter alleen mogelijk als er een ***functionele en ruimtelijke logica*** bestaat om dat te doen. En die logica is er wanneer het station op deze plek komt. Het station zal dan als schakel fungeren tussen enerzijds het High Tech Materials Park en anderzijds het centrum van Nijverdal. De aanleg van de rijksweg en het spoor en specifiek de verplaatsing van het station vormen in dat geval de trigger voor deze ***integrale gebiedsontwikkeling.***

Het belang voor het Rijk, de provincie Overijssel en Regio Twente

Nu valt de spoorlijn Zwolle-Enschede nog onder de verantwoordelijkheid van het Rijk, maar omstreeks 2014 – een jaar na oplevering van het Combiplan - verandert dat. Dan worden de provincie Overijssel en Regio Twente voor die lijn verantwoordelijk. Deze twee betrokkenen hebben er daarom belang bij dat de verplaatsing van het station een verbetering oplevert van de kwaliteit van het openbaar vervoer en daarmee aan de regionale bereikbaarheid. Juist voor dit soort regionale spoorlijnen is dat van groot belang.

“De verplaatsing van het station Nijverdal naar een nieuwe plek in het centrum past helemaal in het beleid van Regio Twente. In de ruimtelijke structuurvisie voor Twente wordt aangegeven dat de ruimtelijke ontwikkelingen voor wonen en werken zoveel mogelijke worden geconcentreerd binnen verstedelijkte kernen. De plannen die de gemeente Hellendoorn heeft rond de nieuwe stationslocatie kunnen een kwaliteitsimpuls geven aan het openbaar vervoer. Ik ben er van overtuigd dat door de nieuwe plek van het station het gebruik van de regionale treindienst Enschede-Zwolle flink zal toenemen.
Als portefeuillehouder Mobiliteit van Regio Twente ondersteun ik dan ook de verplaatsing van het station.”

Jeroen Goudt, portefeuillehouder Mobiliteit van de Regio Twente

Het is nu of nooit: in najaar 2007 besluit!

Eén minuut voor twaalf

De discussie over de verplaatsing van het station is dringend. Het is ‘één minuut voor twaalf’. De aanbestedingsprocedure voor het Combiplan is namelijk in volle gang en het project zal in de tweede helft van 2007 definitief gegund worden. ***De tijd dringt dus.*** Ook al omdat het Combiplan steeds vastere vormen aanneemt en de aannemer medio 2008 wil beginnen. En aanpassingen aan het Combiplan zullen naarmate de tijd vordert niet alleen moeilijker te realiseren zijn, maar ook duurder worden.

Wil en ambities

Maar het is nog niet te laat…..nu hebben we de kans om tot de juiste plaats voor het station én een integrale gebiedsontwikkeling te komen.
Alle betrokkenen zijn zich hier terdege van bewust.

“De Provincie Overijssel is voorstander van integrale gebiedsontwikkeling. In het coalitieakkoord Overijssel hebben wij dit als een belangrijk uitgangspunt geformuleerd, omdat wij de belangen vanuit economie, ruimte en mobiliteit integraal willen oppakken. De gebiedsontwikkeling van het centrum van Nijverdal in samenhang met een optimale stationslocatie past daar goed in. Wij willen ook de bereikbaarheid op de N35, de wegverbinding tussen Zwolle en Twente, verbeteren. Een goede ontsluiting per openbaar vervoer kan daar een flinke bijdrage aan leveren. Daarom moet het het staion van Nijverdal op een goede plek liggen en goed ontsloten worden.”

Job Klaasen, gedeputeerde Mobiliteit, Financiën en Bestuur provincie Overijssel